

Сарајево, 24.06.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 17.06.2019.- 21.06.2019.**

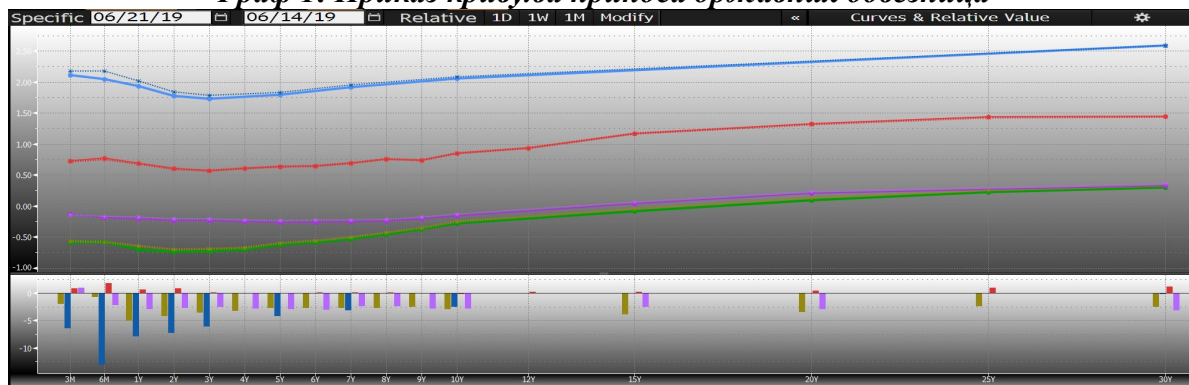
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона		САД		Велика Британија		Јапан	
	14.6.19	21.6.19	14.6.19	21.6.19	14.6.19	21.6.19	14.6.19	21.6.19
2 године	-0,69	-0,74	1,84	1,77	0,61	0,61	-0,20	-0,23
5 година	-0,60	-0,63	1,83	1,79	0,64	0,63	-0,23	-0,26
10 година	-0,26	-0,29	2,08	2,05	0,85	0,85	-0,13	-0,16

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	14.6.19	21.6.19	
3 мјесеца	-0,493	-0,436	↗
6 мјесеци	-0,579	-0,586	↘
1 година	-0,632	-0,688	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 21.06.2019. године (пуне линије) и 14.06.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Почетком протекле седмице тржишта су била фокусирана на саопштења централних банака, а посебно на састанак FOMC-а, који је завршен у сриједу. Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су смањени у односу на претходну седмицу, те су приноси њемачких обвезница забиљежили пад од 3 до 4,5 базна поена. Иако су забиљежили волатилна кретања током седмице, оштар пад принос ових обвезница је забиљежен у уторак, када су приноси њемачких петогодишњих и десетогодишњих обвезница забиљежили нове рекордно ниске нивое, док се принос десетогодишњих француских обвезница приближио нивоу од 0%. На повећану потражњу за обвезницама еврозоне утицај је имао говор предсједника ЕЦБ Draghiја, у којем је изјавио да ће ЕЦБ поново учинити монетарну политику стимулативном уколико инфлација не убрза, што представља једну од највећих промјена у политици у осмогодишњем мандату. Draghi је изјавио да ће ЕЦБ користити сву флексибилност унутар мандата, како би тај мандат био задовољен, те да ће то поново учинити како би одговорила на било које изазове по цјеновну стабилност у будућности. **Најбитнији дио Draghiјеве изјаве је да ЕЦБ, која није успјела да постигне циљани ниво инфлације од око 2% од 2013. године, може још увијек смањити каматне стопе, прилагодити смјернице о будућим кретањима каматних стопа, као и да има довољно простора за додатне куповине обвезница. Након овога, тржишта новца су већ укључила смањење каматне стопе**

које ЕЦБ плаћа на депозите банака (тренутно -0,40%) од 15 до 20 базних поена, што представља велики заокрет у поређењу с прогнозама од почетка ове године, када су била чврста очекивања о повећању каматних стопа. Изјаве других званичника ЕЦБ које су услиједиле углавном су биле у складу с наводима Draghiја, при чему се трговинске тензије наводе као највећи извор забринутости с којима се ЕЦБ суочава.

Deutsche Bundesbank је саопштила да ће БДП Њемачке у другом кварталу забиљежити благи пад, као једнократни ефекат који је подржао успорење раста у односу на први квартал.

Приноси италијанских обвезница су до половине седмице биљежили смањење, при чему је највећи пад забиљежен у уторак, као што је био случај и са сигурнијим обвезницама. Приноси италијанских обвезница су на седмичном нивоу смањени између 13 и 20 базних поена. На пад приноса ових обвезница, између осталих дешавања, имали су наводи да ће премијер Италије Conte у писму према Европској комисији укључити захтјев да се размотри правило ЕУ којим се максимум буџетског дефицита одређује на 3% БДП-а. Након тога, Conte је у доњем дому Парламента изјавио да је Влада одлучна да избјегне могуће покретање прекршајног процеса од стране Европске комисије због немогућности смањења јавног дуга, али и додао да је Влада „у потпуности увјерена у своју економску политику“.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ финал.	МАЈ	1,2%	1,2%	1,7%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ финал.	МАЈ	0,8%	0,8%	1,3%
3.	Стопа инфлације – Аустрија	МАЈ	-	1,7%	1,7%
4.	Трошкови рада – ЕЗ (квартално)	I квартал		2,4%	2,3%
5.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR)	АПР	-	20,9	24,7
6.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	ЈУН	52,0	52,1	51,8
7.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	АПР	-	3,9%	5,8%
8.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR)	АПР	-	2.373,3	2.358,5
9.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	ЈУН	-6,5	-7,2	-6,5
10.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка	ЈУН	-5,6	-21,1	-2,1
11.	Стопа незапослености – Холандија	МАЈ	-	3,3%	3,3%

САД

Током протекле седмице одржана је дводневна сједница FOMC-а на којој није дошло до промјена у монетарној политици која се тренутно имплементује. Настављен је песимистични тон иако су креатори монетарне политике избјегли да сигнализирају смањење референтне каматне стопе у јулу, што су неки тржишни учесници очекивали. Након ових вијести, USD је депрецирао, док су приноси на десетогодишње обвезнице смањени, при чему се принос приближио нивоу од 2,0%. Након сједнице саопштено је да економске активности расту умјереним темпом, да је раст послова солидан у просјеку, али је термин „стрпљење“ уклоњен из изјаве сугеришући наредно дјеловање, уколико буде потребно, под утицајем нових економских података. Економске пројекције за 2019. годину показују да седам чланова FOMC-а очекује смањење референтне каматне стопе за 50 базних поена, док један очекује смањење за 25 базних поена. Један члан очекује смањење за 25 базних поена до краја 2020. године. Предсједник Феда из St. Luisa Bullard је изјавио да се супроставио на посљедњем састанку FOMC-а због тога што сматра да слаба инфлација и неизвјесности око очекивања економског раста представљају гаранцију смањења каматне стопе. Поред ниских инфлаторних очекивања, Bullard сматра да смањење распона циљаног нивоа каматних стопа у овом моменту даје сигурност против даљег смањења инфлаторних очекивања и успорења економског раста, у условима када је економија изложена значајним ризицима. Предсједник Феда из Минеаполиса Kashkari је, такође, изјавио да је био заговорник смањења референтне каматне стопе за 50 базних поена на састанку FOMC-а који је одржан 18. и 19. јуна. Због очекивања смањења референтне каматне стопе Феда USD је додатно депрецирао те је курс EURUSD забиљежио највећи ниво од краја фебруара текуће године.

Goldman Sachs Group Inc. очекује да би Фед могао смањити референтну каматну стопу за 25 базних поена у јулу и септембру, али не одбацују ни могућност већег смањења од 50 базних поена у случају информација које би указивале на „нова разочарења“. Сличан став дијели и РИМСО који очекује да ће се већ у наредном мјесецу смањити референтна каматна стопа за 50 базних поена, с циљем стимулације економије.

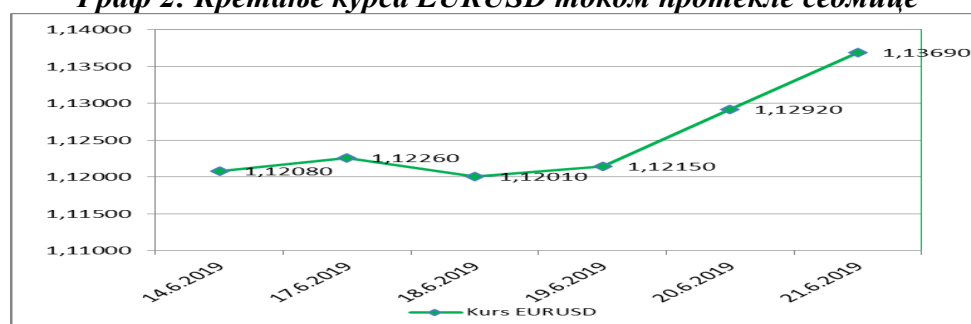
Након што се појавила незванична вијест да је предсједник Трамп изјавио да вјерује да има моћ да замијени тренутног предсједника Феда, иако то не намјерава сада да уради, Powell је изјавио како има четворогодишњи мандат на овој функцији и намјерава да га у потпуности испуни.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни и период
1.	Број започетих кућа	МАЈ	1.292.000	1.294.000	1.290.000
2.	Број апликација за хипотекарне кредите	14. јун	-	-3,4%	26,8%
3.	Текући рачун (у млрд USD)	I квартал	-124,3	-130,4	-143,9
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	15. јун	220.000	216.000	222.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	8. јун	1.680.000	1.662.000	1.699.000
6.	PMI прерађивачки сектор Р	ЈУН	50,5	50,1	50,5
7.	PMI услужни сектор Р	ЈУН	51,0	50,7	50,9

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст с нивоа од 1,2080 на ниво од 1,13690.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница MPC ВоЕ на којој је референтна каматна стопа једногласно задржана на нивоу од 0,75%, упркос скоријим сугестијама од стране неколико чланова овог тијела да би трошкови позајмљивања требало да се повећају прије него касније. ВоЕ је остала при ставу да се каматне стопе требају повећавати постепено и ограничено, под претпоставком да Велика Британија може избјећи ситуацију Бреگزита без споразума. ВоЕ препознаје неизвјесности око економских очекивања на глобалном нивоу који су утицали на песимистичне ставове које је изнијела ЕЦБ, Фед и ВоЈ, а које су истакле и да су додатни стимуланси могући. ВоЕ је смањила очекивања економског раста на 0% у другом кварталу 2019. године и нагласила је ризике који долазе под утицајем глобалних трендова и неизвјесности око Бреگزита и непостизања споразума око Бреگزита.

Johnson и Hunt ће се наћи у утрци за премијера испред Конзервативне партије након што је Gove, министар за околицу, елиминисан у посљедњем гласању. Док Johnson инсистира да Велика Британија мора напустити ЕУ до 31. октобра са или без споразума, Hunt би могао да преузме нешто флексибилнији приступ, наводи Financial Times. Гувернер ВоЕ Carney је одбацио тврдње потенцијалног новог премијера Johnsona да Велика Британија може да избјегне ударе ЕУ царина у случају Бреگزита без споразума. Carney је за BBC изјавио да би напуштање ЕУ без споразума требао бити избор уз „апсолутну јасноћу“ о томе шта би то значило за економију Велике Британије, која би претрпела и дугорочну и краткорочну штету. Многе компаније не би у

потпуности биле спремне за такве промјене, сматра Carney. Johnson је истакао да правила свјетске трговине укључују одредбу која је позната као члан 24 GATT-а, која дозвољава да се трговина између двије стране настави непромијењено, уколико стране тако одлуче. Ипак, Carney је додао да се такав аранжман примјењује само када је трговински договор већ постигнут или је на путу да се постигне. Према његовом мишљењу, у случају непостојања споразума с ЕУ, то би значило да аутоматски постоје царине јер би ЕУ примијенила иста правила према Великој Британији као и према било којој другој земљи.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	ЈУН	-	0,0%	0,1%
2.	Инфлација (Г/Г)	МАЈ	2,0%	2,0%	2,1%
3.	Темељна инфлација (Г/Г)	МАЈ	1,6%	1,7%	1,8%
4.	PPI улазне цијене у производњи (Г/Г)	МАЈ	0,8%	1,3%	4,5%
5.	PPI излазне цијене у производњи (Г/Г)	МАЈ	1,7%	1,8%	2,1%
6.	Малопродаја (Г/Г)	МАЈ	2,7%	2,3%	5,1%
7.	Буџетски дефицит (у млрд GBP)	МАЈ	4,1	5,1	6,8

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,89039 на ниво од 0,89223 док је курс GBPUSD, такође, повећан с нивоа од 1,2589 на ниво од 1,2737.

ЈАПАН

ВоЈ је у складу с очекивањима задржала актуелну монетарну политику на сједници одржаној прошле седмице, те је референтна каматна стопа непромијењена на нивоу од -0,1%, док је циљани ниво приноса на десетогодишње обвезнице задржан на нивоу од око 0%. У ишчекивању сједнице MPC ВоЈ, приноси јапанских обвезница су углавном биљежили смањење, приликом чега је принос десетогодишњих обвезница на крају трговања у четвртак забиљежио најнижи нивоу од јула 2016. године, односно -0,17%.

Истраживање Reuters Tankan је показало да је расположење услужног сектора забиљежило први пад у посљедња четири мјесеца, што сугерише да је пословно повјерење смањено и прије повећања пореза на промет планираног за октобар. Очекује се да ће расположење прерађивачког и непрерађивачког сектора остати испод прошломјесечних нивоа током наредна три мјесеца. Reuters Tankan индекс за прерађивачки сектор у јуну је износио шест поена, што је за шест поена мање у односу на претходни мјесец, те је забиљежио најнижи ниво од септембра 2016. године. Очекује се да ће овај индекс забиљежити опоравак на 11 поена у септембру. Исти индекс за услужни сектор је у јуну смањен за пет поена у односу на претходни мјесец, на 22 поена. Очекивања за овај сектор у септембру су да ће додатно бити смањен на 21 поен. Упоредо с овим истраживањем, посљедњи квартални извјештај ВоЈ је показао да је пословно расположење у марту забиљежило најнижи ниво у посљедње двије године, чиме је потврђен утицај на извозно оријентисану привреду Јапана, усљед растућих трговинских тензија и слабљења потражње за јапанским производима на иностраним тржиштима.

Према посљедњим подацима Fitch Solutions Јапан је преузео водећу позицију од Кине у пројектима инфраструктуре у Југоисточној Азији, гдје су пројекти на чекању које Јапан проводи скоро за 1,5 већи у односу на Кину. Вриједност пројеката Јапана се процјењује на 367 милијарди USD, а вриједност кинеских пројеката на 255 милијарди USD.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у милијардама JPY)	МАЈ	-1.200	-967,1	56,8
2.	Извоз (Г/Г)	МАЈ	-8,2%	-7,8%	-2,4%
3.	Увоз (Г/Г)	МАЈ	1,0%	-1,5%	6,5%

4.	Стопа инфлације	МАЈ	0,7%	0,7%	0,9%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора (прелим.)	ЈУН	-	49,5	49,8
6.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) финал.	МАЈ	-27,3%	-27,3%	-33,4%
7.	Индекс индустријске активности	АПР	0,7%	0,9%	-0,3%

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 121,69 на ниво од 121,99. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 108,56 на ниво од 107,32 (најнижи ниво курса од априла 2018. године).

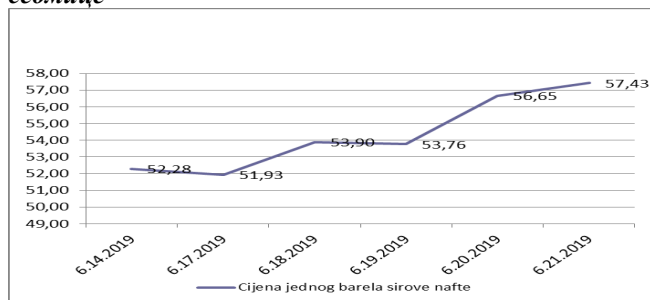
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,28 USD (46,36 EUR).

Почетком седмице забиљежен је благи пад цијене нафте под утицајем економског успорења које је појачано неизвјесностима у међународној трговини. Ова очекивања су била израженија у односу на нападе на танкере у Персијском заливу прошле седмице, што је утицало на пад цијене овог енергента. Наредног дана, цијена ја благо расла након што су се ОПЕС и њени сарадници договорили да одрже састанак у прва два дана у јулу на којем ће се дискутовати о смањењу понуде, покушавајући на тај начин да ријеше вишемјесечне спорове међу чланицама групе. Крајем седмице цијена нафте је наставила да биљежи раст, те је током трговања достигла највећи ниво у овој години. Утицај на раст имало је јачање тензија на Блиском Истоку, након што је Иран оборио амерички дрон, свега седам дана након напада на танкере у Персијском заливу, појачавајући напетости око глобалне понуде нафте. Утицај на раст цијене нафте имао је и раст акцијских индекса, након што је Фед сигнализирао могуће смањење референтне каматне стопе.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 57,43 USD (50,51 EUR).

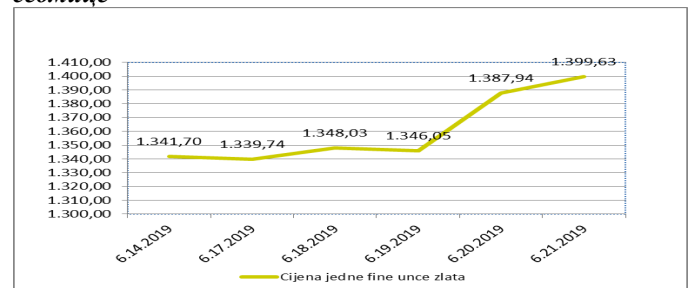
Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.341,70 USD (1.197,09 EUR). Током протекле седмице цијена злата је биљежила тренд раста у великој мјери под утицајем очекивања резултата састанка FOMC-а, али и због појачаних неизвјесности око економског раста. Сједница FOMC-а је завршена у сриједу. Резултати састанка су указали на песимистичан тон Феда, што је протумачено као сигнал за смањење референтне каматне стопе. Након ових вијести цијена злата је забиљежила снажан раст, те се нашла на највећем нивоу у посљедњих пет година. Поједине изјаве чланова FOMC-а, који су указали да су већ на овом састанку заговарали смањење референтне каматне стопе, дали су додатну основу за раст цијене злата. Песимистични ставови Феда су појачали силазне притиске на приносе државних обвезница САД али и на USD, што је, такође, утицало на раст цијене злата. Аналитичари и трговци златом истичу да је цијена злата под утицајем геополитичких тензија, тензија на Блиском Истоку, неизвјесности на финансијским тржиштима и трговинским преговорима на релацији Кина-САД, те очекивањима смањења референтне каматне стопе Феда. У оваквим ситуацијама они очекују да ће ови фактори утицати на раст цијене злата у наредних 8 до 10 мјесеци.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.399,63 USD (1.231,63 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.